

wobec dzieci wychowujących się w rodzinach będących w rozłące migracyjnej z rodzicami, w celu uniknięcia problemu stygmatyzacji i stereotypowych działań.

Dalsze wystąpienia uczestników skupiały się na możliwościach różnych form wsparcia dzieci ze środowisk będących grupą szczególnego ryzyka w zakresie „zaniedbanego dzieciństwa”. Dr Marta Komorska (UMCS) szczegółowo przedstawiła istniejące bariery w tworzeniu systemu wsparcia dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, dr Małgorzata Porąbaniec (UJK) prezentowała zasady działania pracowników socjalnych na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży, zaś dr Witold Klaus (INP PAN) ukazał rolę i funkcję sądu rodzinnego w przeciwdziałaniu wykluczeniu dzieci i młodzieży. Doktor Jolanta Biała (UJK) rozróżniła dzieciństwo poza rodziną i bez rodziny w kontekście pracy opiekuńczej i socjalnej domu dziecka i działań zapobiegających marginalizacji i wykluczeniu wychowanków. Następnie dr Barbara Nowak (AHE) zanalizowała materiał badawczy z lat 2004-2009, dotyczący programu „Zaufać sobie i innym”. Z badań tych wynika, że powroty do normalności wychowanków domów dziecka są bardzo trudne. Ostatnie dwie prezentacje – mgra Sławomira Skirtuna (pracownik Ośrodka Rodzin Zastępczych) oraz mgra Piotra Bielskiego (UŁ) – wskazywały na konieczność ciągłego monitorowania wdrażanych z wielkim zaangażowaniem programów pomocowych dzieciom stanowiącym grupy ryzyka oraz weryfikacji i dostosowania ich do szybko zmieniających się realiów życia współczesnej rodziny polskiej.

*Julia Gorbaniuk
Katedra Życia Społecznego Rodziny
Instytutu Nauk o Rodzinie KUL*

**SPRAWOZDANIE
Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„DIMENZIE A PERSPEKTÍVY ROZVOJA OSOBNOSTI JEDINCA
V SÚČASNEJ ŠKOLE”
(„KIERUNKI I PERSPEKTYWY
ROZWOJU OSOBOWOŚCI JEDNOSTKI
WE WSPÓŁCZESNEJ SZKOLE”)
Inštitút Juraja Páleša v Levoči, 15-16 kwietnia 2009 roku**

Organizatorami tego ogromnego naukowego przedsięwzięcia byli: Wydział Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu w Ružomberku oraz Instytut Juraja Páleša i Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Konferencja odbywała się w Levoči na Słowacji, w dniach 15-16 kwietnia 2009 roku.

Głównym celem konferencji było przeprowadzenie analizy kierunków i perspektyw naukowych w kontekście rozwoju osobowości uczniów w szkołach oraz szkolnych i pozaszkolnych organizacjach. W przyjętych przez organizatorów założeniach konferencja miała wytworzyć przestrzeń dla międzynarodowej wymiany doświadczeń w dziedzinie aktualnych kierunków i dążeń współczesnej szkoły, z podkreśleniem rozwoju wszystkich stron osobowości ucznia jako dziecka. Konferencja przeznaczona była przede wszystkim dla pracowników naukowych i nauczycieli różnego typu i poziomu szkół, zajmujących się tą problematyką. Zamiarem organizatorów konferencji było wsparcie aktywnej współpracy pracowników naukowych i nauczycieli różnych typów i poziomów szkół, a także licznych, nie tylko pedagogicznych, wydziałów naukowych szkół wyższych ze Słowacji i z zagranicy.

Pierwsza część konferencji poświęcona była pedagogice przedszkolnej i podstawowej. Należy zaznaczyć, iż większość wygłoszonych referatów odnosiła się do następujących zagadnień: 1) Kierunki i perspektywy rozwoju kognitywnej, afektywnej i psychomotorycznej strony osobowości dziecka w wieku przedszkolnym; 2) Kierunki i perspektywy rozwoju kognitywnej, afektywnej i psychomotorycznej strony osobowości dziecka w młodszym wieku szkolnym.

Na szczególną uwagę zasługuje druga część konferencji, poświęcona problematyce pedagogiki specjalnej w następujących aspektach: Kierunki i perspektywy rozwoju kognitywnej, afektywnej i psychomotorycznej strony osobowości dziecka z upośledzeniem (wzrokowym, słuchowym, cielesnym, mentalnym, z uszkodzeniem zdolności komunikacyjnych, z defektem psychosocjalnym, z wielokrotnym upośledzeniem). W tej części konferencji wygłoszono 25 referatów. Poruszane były problemy dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Chodziło zatem o niepełnosprawność sensoryczną (słuchową i wzrokową) oraz niepełnosprawność intelektualną. Ważne były kwestie związane z różnicami w systemie kształcenia dzieci niepełnosprawnych w Polsce, Czechach i na Słowacji.

Ciekawe zagadnienia podjęto w kolejnej grupie wystąpień. Poświęcone one były bowiem problematyce rodziny, szkoły i społeczności. Referat Gabrieli Gotthardovej dotyczył modlitwy i śpiewania w rodzinie. Wydaje się, iż ta tematyka korespondowała z referatem wygłoszonym w części pierwszej przez ks. Mariana Stepulaka: „Rola systemu rodzinnego w osobowym wychowaniu dzieci z upośledzeniem intelektualnym w stopniu lekkim”. Podobną problematykę podjął Piotr Kowalczyk, mówiąc o dziecku w sytuacji doświadczenia śmierci bliskiej osoby oraz o sposobach pomocy w przeżywaniu żałoby. Natomiast Paweł Kwas zwrócił uwagę na znaczenie rodziny w rozwoju osobowości ucznia. Ciekawy aspekt w tej części wystąpień, odnoszący się do koncepcji człowieka w edukacji zdrowotnej, został przedstawiony w referacie Barbary Wolny. Oprócz tego poruszano jeszcze kilka innych interesujących zagadnień, m.in.: znaczenie wychowania seksualnego w Internecie, uczenie filozofii w gimnazjach, wpływ modernizmu na wychowanie, rodzina w sytuacji trudnej, rola prewencji w aspekcie działania trzech podmiotów wychowawczych (rodziny, szkoły i społeczeństwa), rodzina w Unii Europejskiej, filozofia pedagogiki według J. J. Rousseau, katechizacja rodziny, społeczne fenomeny wychowawczej funkcji rodziny, rozwój osobowości młodego człowieka w społeczności konsumpcjonizmu, kult religijny a kult jednostki, wpływ starszych rodziców na rozwój osobowości

dziecka, pedagogika kultury biblijnej, a także dwa zagadnienia natury czysto medycznej, a mianowicie kwestia chorób serca oraz endokrynologii w kontekście procesów wychowania i życia w rodzinie.

Warto podkreślić, iż w całej dyskusji konferencyjnej pojawiły się pewne znaczące tendencje. Jedną z nich dotyczyła roli pełnego osobowego rozwoju uczniów, zwłaszcza tych, którzy wymagają specjalnej troski. Druga tendencja wskazywała na ogromną troskę wobec dzieci nie tylko ze strony rodziców, nauczycieli i wychowawców, ale także środowiska naukowego.

*Ks. Marian Zdzisław Stepulak
Katedra Psychoprofilaktyki Rodziny
Instytutu Nauk o Rodzinie KUL*

SPRAWOZDANIE Z XX POLSKO-NIEMIECKIEGO SYMPOZJUM
„WŚRÓD SWOICH...”.
POTRZEBY CHORYCH PSYCHICZNIE
I ODPOWIEDZIALNOŚĆ LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.
XX. DEUTSCH-POLNISCHES
SYMPOSIUM „PSYCHISCH KRANK – UND NUN?”
DIE BEDÜRFNISSE DES PSYCHISCH KRANKEN
UND DIE VERANTWORTUNG DER GEMEINDE
Lublin, 1-4 października 2009 roku

XX Polsko-Niemieckie Sympozjum „Wśród swoich...” było sponsorowane przez marszałka Województwa Lubelskiego oraz rektora Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Sympozjum zostało otwarte 1 października 2009 roku przez Andrzeja Cechnickiego z Krakowa i Elmara Spanckena z Mönchengladbach. Następnie został wygłoszony (przez prof. J. Kłoczowskiego) wykład inauguracyjny pt. „Lublin – miejsce szczególne”. W drugim dniu konferencji, poświęconym tematowi: „Potrzeby i oczekiwania”, zostały wygłoszone następujące referaty: „Potrzeby i oczekiwania z perspektywy beneficjentów” (którego autorami byli: Konrad Wroński, Jolanta Janik oraz Marcin Szuba z Krakowa). Kolejny referat, również o potrzebach beneficjentów w Niemczech, wygłosiła Sybille Prins. W dalszej kolejności głos zabrał Andrzej Czernikiewicz z Lublina, podejmując zagadnienie psychiatrii środowiskowej z perspektywy profesjonalistów. Tę sesję zakończył referat Heinricha Keuppa z Monachium na temat przyszłości gminy. Sesja popołudniowa składała się z siedmiu tematycznych grup roboczych, które odbyły się w następującej kolejności: 1) Psychiatria środowiskowa z perspektywy profesjonalistów (moderatorzy: Andrzej Czernikiewicz, Lublin; Thomas Becker, Günzburg; Heim Knobler, Tel Aviv); 2) Kościół, religia i chorzy psychicznie w parafii (moderatorzy: Marian Stepulak, Lublin; Jacek